RAADSVOORSTEL

Onderwerp Onderzoek Burgerparticipatie Rekenkamer Duiven, Doesburg en Westervoort

---

Zaak- & documentnr. : **Opsteller** : Marte Smits

Portefeuillehouder : Deelnemende raden **Afdeling** : Griffie

---

Samenvatting
De gezamenlijke Rekenkamer van Doesburg, Westervoort en Duiven bieden de resultaten aan van het onderzoek naar Burgerparticipatie. De raad besluit de resultaten van het onderzoek voor kennisgeving aan te nemen en de aanbevelingen over te nemen.

Beslispunten

1. Het eindrapport “Tussen ambitie en uitvoering: burgerparticipatie in Duiven, Doesburg en Westervoort” (bijlage 1) ter kennisgeving aan te nemen;
2. De aanbevelingen zoals genoemd in het rapport “Tussen ambitie en uitvoering: burgerparticipatie in Duiven, Doesburg en Westervoort” (p. 3) over te nemen en de werkgroep Participatie opdracht te geven deze op te pakken.

Aanleiding
De aanleiding voor het onderzoek is ten eerste de inwerkingtreding van de Wet versterking participatie op decentraal niveau per 1 januari 2025. Deze wet verplicht gemeenten om actief en structureel invulling te geven aan participatie maar schrijft niet precies voor hoe zij dat moeten doen. Ten tweede hebben eind 2024 en begin 2025 de leden van de rekenkamer gesprekken gevoerd met de individuele facties in elk van de drie gemeenten. Onderdeel van deze gesprekken was het inventariseren van mogelijke onderzoeksonderwerpen voor de rekenkamer. In deze gesprekken werd door meerdere fracties het onderwerp participatie genoemd.

Planning
Het onderzoek is afgerond.

Beoogd effect
Het rapport beoogt inzicht te geven in de worsteling die elke gemeente heeft om invulling te geven aan een effectieve participatie met haar inwoners. Daarnaast is er ook de kant van de burger die ervaart dat de overheid op een (te) grote afstand staat. Waarbij de vraag aandient in hoeverre de “right to challenge” van de burger zich verhoudt tot slagvaardig bestuur. Met andere woorden individueel belang vs algemeen belang. Een worsteling waar overigens elke gemeente mee te maken heeft.

Argumenten
Op basis van de bevindingen van het onderzoek concludeert de Rekenkamer dat het belang van (burger)participatie door elke gemeente wordt onderschreven.

Hoewel elke gemeente al een eind op weg is om tot een volwassen uitvoering van (burger)participatie te komen wordt vanuit de rekenkamer nog op twee punten extra de nadruk gelegd. De eerste is dat per gemeente de praktische invulling en borging van burgerparticipatie aandacht moet blijven houden. Ten tweede blijft er de spanning tussen het algemeen- en het individueel (deel)belang. Hier is een belangrijke rol voor de raad zelf weggelegd om daar een goede balans in te vinden en te houden.

Uit het onderzoek zijn ook enkele punten naar voren gekomen die verbetering behoeven. Deze aanbevelingen zijn:

- Versterk de kaderstellende rol van de raad door vooraf scherper te bepalen welke doelen je wil bereiken met participatie en hoe participatie per type traject moet worden ingevuld.
- Benut de goede voorbeelden uit de andere gemeenten om de eigen participatieaanpak verder te versterken.
- Maak participatie minder persoonsafhankelijk door als gemeenteraad te sturen op structurele borging in de reguliere organisatie.
- Versterk de zichtbare terugkoppeling aan inwoners over wat met hun inbreng is gedaan.
- Laat je structureel informeren over participatietrajecten als raad.
- Gebruik de komende participatieverordening om visie, werkwijze, terugkoppeling en leren duurzaam te verbinden.
- Stuur er als raad op dat participatie in de toekomstige fusiegemeente dicht bij de verschillende kernen blijft georganiseerd.
- Benut in Westervoort de relatief actieve positie van de raad om sterker te sturen op borging, monitoring en verantwoording.
- Geef prioriteit aan verwachtingsmanagement vooraf en zichtbare terugkoppeling en verantwoording richting inwoners, juist bij gevoelige ruimtelijke trajecten.

Kanttekeningen
In de optiek van de Rekenkamer is burgerparticipatie een aspect dat continu onderhoud en bijstelling nodig heeft, opdat de afstand tussen burger en overheid niet te groot wordt.

Financiële paragraaf
Het onderzoek van de Rekenkamer is binnen het budget van de Rekenkamer uitgevoerd.

Duurzaamheid
N.v.t.

Intergemeentelijke samenwerking
De gemeenteraden Doesburg, Westervoort en Duiven hebben sinds 2018 een gezamenlijke rekenkamer welke onderzoeken uitvoert voor de drie gemeenteraden.

Bijlagen

1. Eindrapport “Tussen ambitie en uitvoering: burgerparticipatie in Duiven, Doesburg en Westervoort”
2. Raadsbesluit

Westervoort, 3 november 2026